Test Booklet No.
परीक्षा पुस्तिका संख्या

48828

This booklet contains 20 pages.
इस पुस्तिका में 20 पृष्ठ हैं ।

JBC – 12A

PAPER I / प्रश्न-पत्र I
PART IV & V / भाग IV & V
Odia Language Supplement
उड़िया भाषा परिशिष्ट

Test Booklet Code
परीक्षा पुस्तिका संकेत

H

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.
इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए ।
Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 19 & 20) of this Test Booklet.
इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 19 व 20) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें ।

For instructions in Odia see Page 2 of this booklet. / उड़िया में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें ।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **ODIA** language, but **NOT BOTH**.
2. Candidates are required to answer Parts I, II, III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. Use **Blue / Black Ball Point Pen only** for writing particulars on this page / marking responses in the Answer Sheet.
5. The CODE for this Language Booklet is **H**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. This Test Booklet has **two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
   Part IV : Language I – (Odia) *(Q. 91 to Q. 120)*
   Part V : Language II – (Odia) *(Q. 121 to Q. 150)*
7. Part IV contains 30 questions for Language I and Part V contains 30 questions for Language II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Odia language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language I and/or Language II is a language other than Odia, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The languages being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
8. **Candidates are required to attempt questions in Part V (Language II) in a language other than the one chosen as Language I (in Part IV) from the list of languages.**
9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो **या** तो भाग IV (भाषा I) **या** भाग V (भाषा II) **उड़िया** भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन **दोनों नहीं** ।
2. परीक्षार्थी भाग I, II, III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से ।
3. अंग्रेज़ी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं । भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं ।
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए **केवल नीले/काले बॉल पॉइंट पेन** का प्रयोग करें ।
5. इस भाषा पुस्तिका का **संकेत** है **H**. यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, उत्तर पत्र के **पृष्ठ-2** एवं मुख्य प्रश्न पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है । अगर यह भिन्न हो तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ ।
6. इस परीक्षा पुस्तिका में **दो** भाग IV और V हैं, जिनमें **60** वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है :
   भाग IV : भाषा I — (उड़िया) *(प्र. 91 से प्र. 120)*
   भाग V : भाषा II — (उड़िया) *(प्र. 121 से प्र. 150)*
7. भाग IV में भाषा I के लिए 30 प्रश्न और भाग V में भाषा II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं । इस परीक्षा पुस्तिका में केवल उड़िया भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं । **यदि भाषा I और/या भाषा II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) उड़िया के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए । जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिएँ ।**
8. **परीक्षार्थी भाग V (भाषा II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो ।**
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें ।
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें । अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें । उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है ।

Name of the Candidate (in Capitals) : ______________________
परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) :
Roll Number (अनुक्रमांक) : in figures (अंकों में) ______________________
: in words (शब्दों में) ______________________
Centre of Examination (in Capitals) : ______________________
परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) :
Candidate's Signature : ______________ Invigilator's Signature : ______________
परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : निरीक्षक के हस्ताक्षर :
Facsimile signature stamp of Centre Superintendent ______________________

SEAL

ଏହି ପୁସ୍ତକରେ 20 ପୃଷ୍ଠା ଅଛି ।

JBC – 12A

ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର I

ଭାଗ IV & V

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ କୋଡ

H

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନ ମିଳିବା ଯାଏ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଖୋଲ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ପଛପୃଷ୍ଠାରେ (ପୃଷ୍ଠା 19 & 20) ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶସବୁକୁ ଭଲ ଭାବରେ ପଢ଼ ।

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ:

1. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଅତିରିକ୍ତ ପରିଶିଷ୍ଟ ଅଟେ । ଯେଉଁ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଗଣ ଭାଗ IV (ଭାଷା I) **ଅଥବା** ଭାଗ V (ଭାଷା II) ରେ **ଓଡ଼ିଆ** ଭାଷାରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି, ସେହିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ମାତ୍ର **ଦୁଇଟି ଭାଗ ପାଇଁ ନୁହେଁ** ।
2. ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଗଣ ଭାଗ I, II, III ଭାଗ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରୁ ଉତ୍ତର ଦେବେ ଏବଂ ଭାଗ IV ଓ V ସେମାନଙ୍କ ପସନ୍ଦ ମୁତାବକ ଭାଷାରେ ଦେବେ ।
3. ଇଂରାଜୀ ଓ ହିନ୍ଦୀ ଭାଷାରେ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଭାଗ IV ଓ V (ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର) ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଭାଷା ପରିଶିଷ୍ଟ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଦିଆଯିବ ।
4. **କେବଳ ବ୍ଲୁ କିମ୍ବା ବ୍ଲାକ ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍‌ରେ** ଉତ୍ତର ଲେଖିବା/ଚିହ୍ନିତ କରିବାରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
5. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର **କୋଡ୍** ହେଉଛି **H** । ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉପର ଓ ଉତ୍ତରଖାତାର **ପୃଷ୍ଠା–2** ସମାନ କୋଡ ରହିବା ନିଶ୍ଚିତ । ଭାଷା ପରିଶିଷ୍ଟର କୋଡ ମଧ୍ୟ ସମାନ ରହିବ । ଏଥିରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲେ, ପରୀକ୍ଷା ପରୀଚାଳକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣପୂର୍ବକ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ବଦଳାଇ ଦେବେ ।
6. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର 2 ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ – ଭାଗ IV ଓ ଭାଗ V, ସମୁଦାୟ 60ଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବଳିତ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ 1 ।
   ଭାଗ IV : ଭାଷା I – (ଓଡ଼ିଆ) *(ପ୍ରଶ୍ନ 91 ରୁ 120)*
   ଭାଗ V : ଭାଷା II – (ଓଡ଼ିଆ) *(ପ୍ରଶ୍ନ 121 ରୁ 150)*
7. ଭାଗ IV ଭାଷା I ରେ 30ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ଭାଗ V ଭାଷା II ରେ 30ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି । ଏହି ପରିଶିଷ୍ଟରେ କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯାଇଛି । **ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା I ଅଥବା ଭାଷା II ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଗହୁଁ ଥିବେ, ସେହି ଭାଷାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ମାଗନ୍ତୁ । ଆବେଦନ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିବା ଭାଷାକୁ ହିଁ ଚୟନ ଭାଷା ରୂପେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ।**
8. **ଭାଗ V (ଭାଷା II) ରେ ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ଭାଗ IV (ଭାଷା I) ଭାଷା ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଏକ ଭାଷା, ଯାହା ଚୟନ କରାଯାଇଥିବ ସେହି ଭାଷାରେ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଦିଆଯିବ ।**
9. ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ 'ରଫକାର୍ଯ୍ୟ' ଲେଖାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ହିଁ କେବଳ ରଫ୍ କରାଯାଇ ପାରିବ ।
10. ଭଲଭାବରେ ଚିନ୍ତା କରି OMR ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଉତ୍ତର ମାର୍କ କରନ୍ତୁ । ଏଥିରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ନାହିଁ ଅଥବା ଧଳାକାଳି ବ୍ୟବହୃତ ହେବ ନାହିଁ ।

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀର ନାମ (ବଡ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖନ୍ତୁ) : ____________________

ରୋଲ ନମ୍ବର : ଅଙ୍କରେ ଲେଖନ୍ତୁ ____________________

: ଶବ୍ଦରେ ଲେଖନ୍ତୁ ____________________

ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର (ବଡ ଅକ୍ଷରେ ଲେଖନ୍ତୁ) : ____________________

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀର ହସ୍ତାକ୍ଷର : ______________ ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କର ହସ୍ତାକ୍ଷର ______________

Facsimile signature stamp of
Centre Superintendent : ____________________

Candidates should answer questions from the following Part only if they have opted for **ODIA** as **LANGUAGE – I.**

ଭାଗ IV
ଭାଷା I
ଓଡ଼ିଆ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ନିର୍ବାଚନକରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

91. କୌଣସି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର କଥନକୌଶଳ ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ କିପରି 'ଶବ୍ଦମାଧ୍ୟମ' ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ? ଦ୍ୱାରା –

(1) ବାକ୍‌କଳା ସହିତ ସଂପର୍କ ରଖି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଶ୍ରୁତଲିଖନ ପ୍ରଦାନ କରିବା

(2) ବାକ୍‌ଧର୍ମୀ କଳାକୌଶଳ ଗଠନ ପାଇଁ ଚତୁପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ କାର୍ଟୁନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟମାଧ୍ୟମର ଉପଯୋଗ କରିବା

(3) ନିରୋଳା ତଥ୍ୟ/ବାକ୍ୟାଂଶ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଯେ କୌଣସି କଥାର ବକ୍ତବ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ କହିବା

(4) କେତେକ ରେକର୍ଡିଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦ ଶ୍ରବଣ ପରେ କୌଣସି ଏକ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ବୁଝାଇବାକୁ କହିବା

92. ସ୍ୱଗତୋକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଲବ୍ଧ ତିନୋଟି ଅଧିକୌଶଳ ହେଉଛି –

(1) ପ୍ରକାଶଭଙ୍ଗୀ, ସ୍ୱରବୈଚିତ୍ର୍ୟ, ଗତି

(2) ସ୍ୱରବୈଚିତ୍ର୍ୟ, ଶୈଳୀ, ବକ୍ତାର ମୁଖାକୃତି

(3) ବକ୍ତାର ଅନୁମାନ, ପ୍ରକାଶଭଙ୍ଗୀ, ପ୍ରସଙ୍ଗ

(4) ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ, ବକ୍ତାଦ୍ୱାରା ଅନୁମାନ, ବକ୍ତାର ମୁଖଭଙ୍ଗୀ

93. ଏକ 'ଉପାର୍ଜନ–ଦୁଃସ୍ଥ ପରିବେଶ' ବୁଝାଇଥାଏ, ଯେଉଁଠି –

(1) ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଇଂରାଜୀଭାଷାର ବ୍ୟବହାର ସୀମିତ ପ୍ରୟୋଗ

(2) ଘରେ ଇଂରାଜୀ ଆଦୌ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏନାହିଁ

(3) ଏମିତି କିଛି ମାଧ୍ୟମ ଅଛି ଯାହା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ

(4) ହିନ୍ଦୀ/ମାତୃଭାଷା ହେଉଛି ଭିନ୍ନ ଭାଷାଭାଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ସାଧାରଣ ଭାଷା

94. 'ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ଶୈଳୀ' ପାଇଁ କେଉଁ ଯୁଗ୍ମ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ?

(1) ବ୍ୟାଖ୍ୟାଧର୍ମୀ/ସାହିତ୍ୟଧର୍ମୀ

(2) ସକ୍ରିୟ /ନିଷ୍କ୍ରିୟ

(3) କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଭରଶୀଳ/କ୍ଷେତ୍ରନିର୍ଭରଶୀଳ ନୁହେଁ

(4) ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ/ସମ୍ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମଧର୍ମୀ

95. 'ଅନୁସନ୍ଧାନଧର୍ମୀଜ୍ଞାନ' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି

(1) ଏକ ଅର୍ଥତାତ୍ତ୍ୱିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଯେପରି ବିଚାରସିଦ୍ଧ–ବ୍ୟାବହାରିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ

(2) ଏହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ କୌଶଳ ଯେଉଁଥିରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ସମ୍ମିଳିତ ଭାବେ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ନିଜ ଜ୍ଞାନର ଉପଯୋଗ କରିଥାନ୍ତି

(3) ଭାଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଗରେ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ

(4) ଏକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଉପସ୍ଥାପନ ଏବଂ କୌଶଳାଭ୍ୟାସ ଏବଂ ବିଷୟପଠନ

96. ଭାଷା ଅଧ୍ୟୟନ ସମୟ ହେଉଛି ଏକ 'କଷ୍ଟକର ସମୟ'

(1) ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀର ସାଧାରଣ ବୌଧଶକ୍ତି ଆକଳନର ପୂର୍ବ ସମୟ ନିର୍ଘଣ୍ଟ

(2) ଯେ କୌଣସି ଭାଷା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟ

(3) ନିରନ୍ତର ଭାଷାବ୍ୟବହାର ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମୟ

(4) ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟସମୟଠାରୁ ଅତିସହଜରେ ଭାଷା ଆହରଣ କରାଯାଇ ପାରିବ

97. ସାରାଂଶ ଲିଖନ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି କୌଶଳ ଆବଶ୍ୟକ

(1) ନିଜ ଭାଷାରେ ଗୋଟିଏ ପାଠ୍ୟର ପୁନର୍ଲିଖନ, ପ୍ରତିଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର

(2) ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ଗୌଣ ତଥ୍ୟର ଚିହ୍ନଟ, ଚିନ୍ତାଧାରାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ତରବିନ୍ୟାସ ଜନିତ ଚିହ୍ନଟ

(3) ସଠିକ ଲିଖନ, ସଂଯୋଜକ ଅବ୍ୟୟର ବ୍ୟବହାର

(4) ଶବ୍ଦ ବଦଳରେ ପ୍ରତୀକର ପ୍ରୟୋଗ, ସଠିକ ଲିଖନ

98. ବିବିଧ 'କାଳରୂପ' ନିରୂପଣ ସମୟରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ, ପ୍ରତିବିଧାନ ଏପରିହେବ

(1) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ନିଜ ମନରୁ ବାକ୍ୟଗଠନ କରିବ ଏବଂ ଏହି ସମୟରେ ଶିକ୍ଷକ ତାକୁ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦେବ

(2) ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷ ବାହାରୁ ଗଠନକୌଶଳ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇପାରେ

(3) ଜୀବନର ବାସ୍ତବ ଅନୁଭୂତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଗଠନକୌଶଳ ଅଭ୍ୟାସକୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା

(4) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାକ୍ୟରୂପକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ପାଇଁ ବହୁତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ

99. 'ସିସିଇ'ର ବ୍ୟବହାର ସହିତ

(1) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଉପଭୋଗ କରିପାରେ

(2) ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇପାରେ

(3) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଉପରେ ଶିକ୍ଷକର ଅଧିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିପାରେ

(4) ନିୟମିତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀର ଜ୍ଞାନ ଆକଳନ କରାଯାଏ

100. "ସର୍ଜନାତ୍ମକ ପଠନ"ର ଉଦାହରଣଗୁଡ଼ିକ –

(1) ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ ପାଇଁ ଇଣ୍ଟରନେଟ ଉପଯୋଗ

(2) ବିଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ନାଟ୍ୟରୂପାନ୍ତର, ଚାରିତ୍ରିକ ଅଭିନୟ ଏବଂ ପୁନର୍ଲିଖନ

(3) ଅର୍ଥ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପଠନ

(4) ବିଷୟ ଉପରେ ଅଧିକ ତଥ୍ୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପାଠାଗାରର ଉପଯୋଗ

101. 'ପୁସ୍ତକ ଉପରେ ଆଖିବୁଲାଇଆଣିବା' ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

(1) କୌଣସି ବିଶେଷ ଘଟଣା/ତଥ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ, ଅନାବଶ୍ୟକ ତଥ୍ୟ ବର୍ଜନ ପାଇଁ ପାଠ୍ୟ ଉପରେ ସହସା ଦୃଷ୍ଟିପାତ

(2) ପଠନରୁ ଲିଖନ ମାଧ୍ୟମକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟର ଅପସାରଣ

(3) ଧାରଣା, ନିହିତାର୍ଥ କିମ୍ବା ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟଚୟର ପଠନ ସମୟରେ ବିଚାର କରିବା

(4) ସାଧାରଣ ବିଷୟ, ଧାରଣା କିମ୍ବା ଉପଲକ୍ଷ ବୁଝିବା ପାଇଁ ପାଠ୍ୟ ଉପରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ କଟାକ୍ଷପାତ

102. 'ପାଠ୍ୟ ସଂଯୋଜନ' ବୁଝାଇଥାଏ

(1) ଯେ କୌଣସି ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବେ ତଥ୍ୟରାଜିର ଉପସ୍ଥାପନ

(2) ଦୀର୍ଘ, ନିରନ୍ତର ପାଠ୍ୟରେ ଏକଚିଟା ବିକ୍ଷିପ୍ତ ତଥ୍ୟର ଲିଖନ

(3) ଅନୁଚ୍ଛେଦ/ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସର୍ବନାମ, ସଂଯୋଜକ ଅବ୍ୟୟ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର

(4) ଅନୁଚ୍ଛେଦଟି ଏଭଳିସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହେବ ଯାହା କାହାଣୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ସହିତ ଖାପଖାଇ ପାରିବ

103. 'ଶୁଦ୍ଧଶ୍ରବଣ' ବୁଝାଇଥାଏ –

(1) ଶ୍ରୋତାର କାର୍ଯ୍ୟଶେଷ ହେଲାପରେ ଶ୍ରବଣ ଅଧିବେଶର ଅବସ୍ଥା

(2) କଥିତ କିମ୍ବା ରେକର୍ଡିଙ୍ଗ ଅବସ୍ଥାରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ବାର୍ତ୍ତାଳପର ଶ୍ରବଣ

(3) ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ପଠିତ କୌଣସି ଅର୍ଦ୍ଧଲିଖିତ କିମ୍ବା ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତ୍ତ ବକ୍ତବ୍ୟର ଶ୍ରବଣ

(4) କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ପାଇଁ ମନଯୋଗ ସହକାରେ ଶ୍ରବଣ

104. କଥନଠାରୁ ଲିଖନ କେଉଁ ବିଷୟରେ ପୃଥକ୍ ? ପୂର୍ବଚିଁର

(1) ଅଧିକ ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତ୍ତ ଧର୍ମୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

(2) ବ୍ୟାକରଣଗତ ଗଠନଶୈଳୀର କଡାକଡି ଅନୁସରଣ ନ କରିବା

(3) ସାଧାରଣତଃ ମୁକ୍ତଚେତନାଧର୍ମୀ

(4) ଅନାବଶ୍ୟକ କଥା ବା ପୁନରୁକ୍ତିର ଅଭାବ

105. କୌଣଶି ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କ୍ଲାସରେ 'ବକ୍ତବ୍ୟର ଆଦାନପ୍ରଦାନ' କହିଲେ ବୁଝାଯାଏ –

(1) ଶ୍ରୋତାର ବୋଧନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବକ୍ତବ୍ୟ ଚୟନ ଆବଶ୍ୟକ

(2) କାହରି କଥିତ କିମ୍ବା ଲିଖିତ ଆଦାନପ୍ରଦାନଗତ ଫଳାଫଳ ସଂପର୍କୀୟ ତଥ୍ୟ

(3) ସାଧାରଣ ଉକ୍ତି କିମ୍ବା ସ୍ୱଗତୋକ୍ତିକୁ ବିରୋଧ କରୁଥିବା ସଂଳାପ

(4) ବିନାବିରତିରେ ଭାଷାର ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତ୍ତ ଓ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବ୍ୟବହାର

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ କବିତାଂଶକୁ ପଢି ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତରଟି ନିର୍ବାଚନ କର । (ପ୍ରଶ୍ନ 106–111)

"କାନନେ ଫୁଟି ଗ୍ଗୋଟ ଫୁଲଟି
ବିତରି ଯାଏ ବାସ
ଗ୍ଗୋଟ କୂଅଟି ଯୋଗାଏ ଜଳ –
ଲୋକେ ବରଷ ମାସ ।1।

କ୍ଷୁଦ୍ର ଏକ ପ୍ରଦୀପ ଶିଖା
ତମସା ପାରେ ଜିଣି
କ୍ଷୁଦ୍ର ବାରିଧାରାଟି ହୁଏ
ପ୍ରବଳ ସ୍ରୋତସ୍ୱିନୀ ।2।

ପୁଲକ ଆଣେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୀତି

ଲକ୍ଷ ଜନ ମନେ

ଅମିୟ ଢାଳେ ଲଳିତ ସ୍ୱର

ବିଧୁର ବହୁପ୍ରାଣେ ।3।

କ୍ଷୁଦ୍ର ଏକ ତରଣୀ ଲଙ୍ଘେ

କ୍ଷୁବ୍ଧ ଜଳଧାରା

କ୍ଷୁଦ୍ର ନର ବୁଦ୍ଧି ବଳେ

ଜିଣିଛି ବସୁନ୍ଧରା ।4।

ସେ ହୁଏ ବନେ ବିରାଟ ତରୁ
ଯେ ଥିଲା ଦିନେ ସାନ

ଗ୍ଳେଟ ଶିଶୁଟି ବଢ଼ି ରଖଇ

ଦେଶ ଜାତିର ମାନ ।5।

106. ଗ୍ଳେଟ ଶିଶୁଟି ବଡ଼ ହୋଇ କ'ଣ କରିପାରେ ?

(1) ଦେଶ ଓ ଜାତିର ମାନ ରଖିପାରେ

(2) ବାସ ବିତରଣ କରେ

(3) ଅମିୟ ଢାଳେ

(4) ତମସା ଜିଣି ପାରେ

107. କ୍ଷୁବ୍ଧ ଜଳଧାରାକୁ କିଏ ଲଂଘନ କରିପାରେ ?

(1) ଗ୍ଳେଟ କୂଅଟି

(2) ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ତରଣୀ

(3) ସ୍ରୋତ ସ୍ୱିନୀ

(4) କ୍ଷୁଦ୍ର ବାରିଧାରା

108. ବିଧୁର ପ୍ରାଣରେ କିଏ ଅମିୟ ଢାଳେ ?

(1) କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରଦୀପ ଶିଖା

(2) କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୀତି

(3) ଲଳିତ ସ୍ୱର

(4) ଗ୍ଳେଟ ଶିଶୁଟି

109. କିଏ ତମସା ଜିଣିପାରେ ?

(1) ବସୁନ୍ଧରା

(2) କ୍ଷୁଦ୍ରନର

(3) କ୍ଷୁଦ୍ରଗୀତି

(4) କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରଦୀପ ଶିଖା

110. କିଏ ବାସ ବିତରଣ କରେ ?

(1) ଗ୍ଳେଟ ଫୁଲଟି

(2) କାନନ

(3) ଗ୍ଳେଟ ଶିଶୁଟି

(4) ଲଳିତ ସ୍ୱର

111. ଲକ୍ଷେ ଜନମନରେ କିଏ ପୁଲକ ଆଣେ ?

(1) ବାରିଧାରା

(2) ବିରାଟ ତରୁ

(3) କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୀତି

(4) ଜଳ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଗଦ୍ୟାଂଶଟି ପାଠକରି ଉପଯୁକ୍ତ ଓ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ନିର୍ବାଚନକର । (ପ୍ରଶ୍ନ 112–120)

"ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ସମାଜରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପୂର୍ବରୁ ତାହାର ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ (About its essence or unalterable Law) ସମ୍ୟକ୍ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଲାଭ କରିବା ବିଧେୟ । ସେହିଧର୍ମକୁ ତାହାର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ କୁପ୍ରଥା ମାନଙ୍କରୁ ପୃଥକ୍ ଭାବରେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାକୁ ହେବ । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଥା ବା ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ ସମାଜ ତିଷ୍ଠି ପାରିବ ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକ ସାଦରେ ଓ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ଗ୍ରହଣ କରି ଆବର୍ଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଜନ କରିବାକୁ ହେବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ 'ପରସ୍ପର ସହାନୁଭୂତି' ସମାଜର ସ୍ଥିତି ଓ ଉନ୍ନତି ପକ୍ଷରେ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହିଟି ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଈର୍ଷା ଅବଲମ୍ବନ ପୂର୍ବକ ପରସ୍ପରର ଅପକାର ସାଧନ କରୁ, ତାହାହେଲେ ସମାଜର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିପଦ୍–ସଙ୍କୁଳ ହୋଇ ପଡ଼ିବ । ମାତ୍ର ଯଦି ଦେଶକାଳ ପାତ୍ର ଭେଦରେ ସମାଜରେ ପୀତବସ୍ତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନରି ଶୁକ୍ଳବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳିତ ହୁଏ, ତାହା ହେଲେ ସମାଜର ସ୍ଥିତି ଓ ବୃଦ୍ଧି ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ମାତ୍ର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ । କେହି କେହି କହିପାରନ୍ତି, ଏହି ପରିଧାନ–ବ୍ୟବସ୍ଥା–ରୂପ ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ମଧ ସମାଜରେ ଘୋର ବିପ୍ଳବ ଘଟିଥାଏ । ଏଠାରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଏହି ଯେ ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ ତଦନ୍ତର୍ଗତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ମାନସିକ ଉନ୍ନତି ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଉଚିତ୍ । ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବ ବୋଲି ଯେ ଯେନତେନ ପ୍ରକାରେଣ ଗୋଟାଏ ଆନ୍ଦୋଳନ ଉଠାଇ ଦେବ, ତାହା ନୁହେଁ । ସେଥିପ୍ରତି ସାବଧାନ ହେବାକୁ ହେବ । ଆଗରୁ କହିଅଛୁ, ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାର ଗୋଟିଏ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟା । ଏହାକୁ କ୍ରୀଡ଼ନକବତ୍ ସାମାନ୍ୟ ମନେ କରିବା ସ୍ୱଳ୍ପଦର୍ଶିତା ମାତ୍ର । ସମାଜ ନେତା ସମାଜର ପ୍ରଧାନ ରକ୍ଷକ । ସେ ଚିକିତ୍ସକ ପରି ସମାଜର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ସମାଜ ଗୋଟିଏ ସଜୀବ ବସ୍ତୁତୁଲ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ନବ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ମାନେ ନାନା ରୁଚି, ନାନା ଭାବର ସଂପର୍କରେ ଆସି ସେ ଗୁଡ଼ିକ ନିଜନିଜର ସମାଜରେ ଚଳାଇବା ସକାଶେ ସର୍ବଦା ବ୍ୟାକୁଳ । ମାତ୍ର ସମାଜର ପ୍ରାଚୀନ ରୀତି ନୀତିରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେ ଗୁଡ଼ିକର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ନବ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ପଣ୍ଡ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ । ରକ୍ଷଣଶୀଳ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସଂଘର୍ଷଣ ଯେ କୌଣସି ସମାଜ ପକ୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ସଂଧିସ୍ଥଳ କହିଲେ ଚଳେ । ଏହି ଉଭୟ ଦଳର ସଂଘର୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ ସମାଜ ନେତା ସର୍ବଦା ସତର୍କ ହୋଇ ସଂସ୍କାର ବିଧାନରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏ ସ୍ଥଳରେ ତାହାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗୁରୁତର ।"

112. ସମାଜରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପୂର୍ବରୁ କ'ଣ ଲାଭ କରିବା ବିଧେୟ ?

(1) ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ୟକ୍ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି

(2) ଦେଶ, କାଳ, ପାତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାର

(3) ସମାଜର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

(4) କୁପ୍ରଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ

113. ଧର୍ମକୁ କାହାଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଭାବେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ?

(1) ଈର୍ଷା ଅବଲମ୍ବନଠାରୁ

(2) ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗସ୍ଥ କୁପ୍ରଥାମାନଙ୍କଠାରୁ

(3) ପରିଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାଠାରୁ

(4) ପରସ୍ପର ସହାନୁଭୂତିଠାରୁ

114. ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି ଓ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କ'ଣ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ?

(1) ଧର୍ମ ହୃଦୟଙ୍ଗମ

(2) ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ

(3) ପରସ୍ପର ସହାନୁଭୂତି

(4) କୁପ୍ରଥା ପରିହାର

115. ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ କାହା ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଉଚିତ୍ ?

(1) ପରିଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ

(2) ଆବର୍ଜନା ବର୍ଜନ

(3) ଦେଶ, କାଳ ଭେଦ

(4) ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର ମାନସିକ ଉନ୍ନତି

116. ସମାଜର ପ୍ରଧାନ ରକ୍ଷକ କିଏ ?

(1) ରକ୍ଷଣଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତି

(2) ସମାଜ ନେତା

(3) ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତି

(4) ନବ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ମାନେ

117. ସଜୀବ ବସ୍ତୁତୁଲ୍ୟ କିଏ ?

(1) ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାର

(2) ସମାଜ

(3) ଧର୍ମ

(4) ଚିକିତ୍ସକ

118. ପରସ୍ପରର ଅପକାର ସାଧନ କଲେ ସମାଜର ଅସ୍ତିତ୍ୱ କ'ଣ ହେବ ?

(1) ବିପତ୍ ସଙ୍କୁଳ ହୋଇ ପଡ଼ିବ

(2) ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ହେବ

(3) ତିଷ୍ଠି ପାରିବ ନାହିଁ

(4) କୁପ୍ରଥା ବ୍ୟାପକ ହେବ

119. ପରିଧାନ-ବ୍ୟବସ୍ଥା-ରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଲେ କ'ଣ ହୁଏ ?

(1) ସମାଜରେ ଘୋର ବିପ୍ଲବ ଘଟିଥାଏ

(2) ସାମାଜିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିହୁଏ ନାହିଁ

(3) ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାର ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ

(4) ସମାଜରେ ଆଶଙ୍କା ବୃଦ୍ଧିପାଏ

120. ନବ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ପଣ୍ଡ କରିବାକୁ କିଏ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି ?

(1) ପ୍ରାଚୀନ ରୀତିନୀତିରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ

(2) ସମାଜ ସଂସ୍କାରକମାନେ

(3) ସମାଜ ନେତାମାନେ

(4) ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ

Candidates should answer questions from the following Part only if they have opted for **ODIA** as **LANGUAGE – II.**

→

ଭାଗ V

ଭାଷା II

ଓଡ଼ିଆ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଠ୍ୟାଂଶକୁ ପାଠ କରି ଉପଯୁକ୍ତ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ନିର୍ବାଚନ କର । (ପ୍ରଶ୍ନ 121–126)

"କେତେକ ପ୍ରକାର ଚର୍ମ ରୋଗ ଏକ ପ୍ରକାର ଆଲର୍ଜି । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଚମ କୁଣ୍ଡେଇ ହୁଏ, ତାପରେ ଟିକ ଟିକ ଫୋଟକା ଉଠେ । ଚର୍ମରେ ଆଲର୍ଜିର ବିଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷଣକୁ ଦେଖି ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଏ । ପ୍ରତି ଆଲର୍ଜେନ୍‌କୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ଡ଼ାକ୍ତର ମାନେ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ନୂଆ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତି । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆଲର୍ଜି ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପରୀକ୍ଷା ବା ଟେଷ୍ଟନ ବାହାରିଛି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ରୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ହେବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ତ୍ୟଜ୍ୟ ବସ୍ତୁଟି ଯୋଗୁଁ ଆଲର୍ଜି ହେଉଥିବ ବୋଲି ଡାକ୍ତର ମାନେ ସନ୍ଦେହ କରନ୍ତି : ତହିଁରୁ ଲେଶମାତ୍ର ନେଇ ଲୋକର ଚର୍ମତଳେ ପୂରାଇ କିଛି ସମୟ ପରେ ଚର୍ମ ଲାଲ୍ ହୋଇ ଗଲାକି ନାହିଁ, ଫୁଲି ଗଲା କି ନାହିଁ ତା ଜାଣିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି । ଛିଙ୍କ ନହୋଇ ମଧ ଚର୍ମ ତଳେ ଥିବା ଆଲର୍ଜେନ୍‌ଟି ଚର୍ମକୁ ସଲସଲ କରିପାରେ । ଏ ଭଳି ରୋଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବିଜ୍ଞାନ ନକହି ବରଂ ଗୋଟିଏ କଳା କହିବା । ରୋଗର ପୂରା ଇତିହାସକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଚର୍ମତଳେ ପରୀକ୍ଷାକଲେ ସମ୍ଭବତଃ ଡାକ୍ତରମାନେ ନିର୍ଭୁଲ, ନିଦାନ କରି ପାରିବେ । କେବଳ ଚର୍ମତଳେ ପରୀକ୍ଷା କରି ତିରିଶ କି ଚାଳିଶ ମିନିଟ୍ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ରୋଗୀର ଘର, ପରିବାର ଓ କାମ ପରିବେଶ ବିଷୟରେ ପୂରା ଇତିହାସ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଦରକାର । ଏଥିପାଇଁ ବହୁତ ସମୟ ଲାଗିବ । ଆଲର୍ଜିର ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇ ପାରେ, କିନ୍ତୁ ପୂରାପୂରି ଭଲ ନ ହୋଇ ପାରେ । ତେଣୁ ଯେଉଁ ଜିନିଷଟି ଆଲର୍ଜି ଆଣିଦିଏ, ତାଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିବା ଉଚିତ୍ । କେତେକ ଲୋକ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଧାତୁର ସଂପର୍କରେ ଆସିଲେ ଆଲର୍ଜି ପାଆନ୍ତି । ସେ ଧାତୁ ବ୍ୟବହାର ଛାଡ଼ି ଦେବା ଉଚିତ୍ । ତୁମକୁ ଆଲର୍ଜି ନଥିଲେ ମଧ ଯଦି ତୁମ ପରିବାରର କାହାରି ଆଲର୍ଜି ହେବାର ଇତିହାସ ଅଛି ତେବେ ପୋଷାଜୀବ ରଖନାହିଁ । ଯଦି ରଖିବ ସମ୍ଭବତଃ ଦୁଇ ତିନି ବର୍ଷ ଭିତରେ ତୁମର ଆଲର୍ଜି ଆସିଯିବ । ପୋଷାଜୀବମାନେ ଦେହକୁ ଚାଟି ସଫା କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଦେହରୁ ଝଡୁଥିବା ବାଳରେ ଲାଳ ଲାଗିଥାଏ କିମ୍ବା ମଲା ଚମ ଲାଗିଥାଏ । ପବନରେ ଉଡ଼ି ଆସିନାକରେ ପଶେ, ତାହାହିଁ ଆଲର୍ଜି କରେ । କେତେକ ଫୁଲର ରେଣୁ ନାକରେ ପଶିଲେ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ଆଲର୍ଜି ହୁଏ, ସେମାନେ ଦେଖିବା ଉଚିତ୍ ଯେପରି ଫୁଲର ରେଣୁ ପବନରେ ଘର ଭିତରକୁ ନ ଯାଏ । ଝରକା ବା କବାଟ ପାଖରେ ଯେ ଭଳି କୌଣସି ଫୁଲ ଫୁଟିବା ଗଛ ନରହେ । ଯେଉଁ ଫୁଲର ରେଣୁ ତଳେ ଖସି ପଡେ, ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଏ ନାହିଁ, ସେଭଳି ଫୁଲର ଗଛ ଲଖାଇବା ଉଚିତ୍ ।"

121. କ'ଣ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ଡାକ୍ତରମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତି ?

(1) ଚର୍ମର ରୋଗକୁ

(2) ଚର୍ମ ରୋଗର ଆଲର୍ଜିକୁ

(3) ଅନ୍ୟ କାରଣକୁ

(4) ପ୍ରତି ଆଲର୍ଜେନ୍‌କୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ

122. ପୋଷା ଜୀବଠାରୁ ଆମ ଦେହକୁ ଆଲର୍ଜି କାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆସିଥାଏ ?

(1) ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା

(2) ସେମାନଙ୍କ ଲାଳ ଆମ ହାତର ସ୍ପର୍ଶ ମାଧ୍ୟମରେ

(3) ସେମାନଙ୍କ ଦେହରୁ ଝଡୁଥିବା ବାଳମାଧ୍ୟମରେ

(4) ଦେହ ଚାଟିବା ମାଧ୍ୟମରେ

123. ନିଜର ଆଲର୍ଜି ନଥାଇ ପରିବାରରେ କାହାର ଥିଲେ କ'ଣ କରିବ ନାହିଁ ?

(1) ଫୁଲ ଗଛ ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିବ

(2) ଘରେ ପୋଷା ଜୀବ ରଖିବ ନାହିଁ

(3) ନିଜର ଚର୍ମ ପରିଷ୍କାର ରଖିବ

(4) କୌଣସି ଆଲର୍ଜି ଜିନିଷ ବ୍ୟବହାର କରିବ ନାହିଁ

124. କିପରି ଫୁଲଗଛ ଲଗାଇବା ଉଚିତ୍ ?

(1) ଯେଉଁ ଗଛର ଫୁଲକୁ ବ୍ୟବହାର କରିହେବ

(2) ଯେଉଁ ଗଛ ବଡ଼ ହୁଏ ନାହିଁ

(3) ଯେଉଁ ଫୁଲର ରେଣୁ ତଳେ ଖସି ପଡ଼େ, ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଏ ନାହିଁ

(4) ଫୁଲ କାହାର କ୍ଷତି ନ କରିବ

125. ଧାତୁ ବ୍ୟବହାର କିଏ ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ ?

(1) ଧାତୁ ସଂପର୍କରେ ଆସିଲେ ଯାହାର ଆଲର୍ଜି ହୁଏ

(2) ଯିଏ ଆଲର୍ଜି ଚିକତ୍ସା କରିପାରିବେ ନାହିଁ

(3) ପରିବାରଲୋକେ

(4) ଯେହେତୁ ଆଲର୍ଜି ସହଜରେ ଭଲ ହୁଏ ନାହିଁ

126. ଛିଙ୍କ ନହୋଇ ମଧ୍ୟ ଚର୍ମତଳର ଆଲର୍ଜେନଟି କ'ଣ କରିପାରେ ?

(1) ଚର୍ମରେ ଟିକ ଟିକ ଫୋଟକା ଉଠେ

(2) ଚର୍ମକୁ ସଲସଲ କରି ପାରେ

(3) ଚର୍ମ କୁଣ୍ଡେଇ ହୁଏ

(4) ଚର୍ମ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରେ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : *ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଗଦ୍ୟାଂଶଟି ପାଠକରି ଉପଯୁକ୍ତ ଓ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ନିର୍ବାଚନକର । (ପ୍ରଶ୍ନ 127–135)*

"ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥ କେବଳ ରାଜନୀତିକ ସମାନତା ନୁହେଁ, ଆର୍ଥନୀତିକ ସମାନତା ମଧ୍ୟ । ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ରାଜନୀତିକ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଜୋର ଦିଆଯାଉଥିଲା । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଆର୍ଥନୀତିକ ସମାନତା ପ୍ରତି ବେଶୀ ନଜର ପଡ଼ିଛି । ଆଇନ ଅନୁସାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ କରିଦେଲେ, ଗଣତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଯିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ପୋର୍ଟସରେ ୧୦୦ ଗଜ ରେସ୍ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରତି ଯୋଗୀମାନେ ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ଦୌଡ଼ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଯଦି ରେଫରି ଦୌଡ଼ିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କରେ, କିନ୍ତୁ କେଉଁଠାରୁ ଦୌଡ଼ ଆରମ୍ଭ ହେବ ତାହା ନିରୂପଣ କରେନାହିଁ, ତାହାହେଲେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର କିଛି ମୂଲ୍ୟ ରହେ ନାହିଁ । ସେହିପରି ଶାସନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଅଧିକାର ଦେବାକୁ ହେଲେ ଆର୍ଥନୀତିକ ସମତା ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେ ପେଟରେ ଓଦାକନା ଦେଇ ଶୋଉଛି, ସେ ରାଜନୀତିକ ସ୍ୱାଧୀନତାରୁ କ'ଣ ବୁଝିବ ? ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଅବସ୍ଥାପ୍ୟ ସମାନ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ

ଲୋକ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି । ସମାଜରେ ତାର ସମାନ ଅଧିକାର ଅଛି । ତେଣୁ ସେ ସମାନ ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗ ପାଇବା ଉଚିତ୍ । ଏଥିପାଇଁ ଆର୍ଥନୀତିକ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରୟୋଜନ । ଆର୍ଥନୀତିକ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ସଂସାର ଚଳେଇବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଆୟ ପାଇବା ଦରକାର । କେବଳ ଦିଓଳି ଗଣ୍ଡିଏ ଖାଇ, ଖଣ୍ଡେ ପିନ୍ଧି, ଗୋଟିଏ କୁଡ଼ିଆରେ ଶୋଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର କାମ ସରିଯିବ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଯେପରି ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସର୍ବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ ଉପଭୋଗ କରି ପାରିବେ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଦେଖିବାର କଥା । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ସମାନ ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗ ପାଇବା ଉଚିତ୍ ।

କେତେକ ଏଥିପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସମତା ଆଣିବାକୁ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆର୍ଥିକ ସମତା ନଥାଇ ମଧ୍ୟ ସମାନ ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗ ଦେବାରେ ବେଶୀ କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଅନ୍ୟ କେତେକଙ୍କର ମତ । ସେ ଯାହାହେଉ, ଏକଥା ସତ ଯେ ସମାଜରେ ଯଦି ଆର୍ଥନୀତିକ ତାରତମ୍ୟ ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଏ, ତାହେଲେ ଆର୍ଥନୀତିକ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଆୟ ସମାନ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ଯେପରି ଆୟରେ ଆକାଶ ପାତାଳ ପ୍ରଭେଦ ଅଛି, ସେଥିରେ ପରସ୍ପର ସହିତ ସହଯୋଗ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଗଣତନ୍ତ୍ର ସହଯୋଗ ଓ ସହୃଦୟତା ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଆପୋଷରେ ମିଳାମିଶା ପାଇଁ ସମାଜରୁ ବିଭେଦ ଦୂରକରି କ୍ଷମତା ଆଣିବାକୁ ତତ୍ ପରୋନାସ୍ତି ଚେଷ୍ଟ କରାଯିବ । ତୃତୀୟରେ ଶିଳ୍ପଓ ବ୍ୟବସାୟ ଯେତ୍ରରେ ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ କିଛି କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେପରି ରାଜନୀତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଦକ୍ଷତା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ, ସେହିପରି ଅର୍ଥନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

127. ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ କେଉଁ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଜୋର୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା ?

(1) ରାଜନୀତିକ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ

(2) ଆର୍ଥନୀତିକ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ

(3) ଆର୍ଥନୀତିକ ସମାନତାର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ

(4) ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ

128. ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ସମସ୍ତେ ସମାନ ହେଲେ କ'ଣ ହେବ ?

(1) ଆର୍ଥନୀତିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ମିଳିଯିବ

(2) ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ

(3) ଗଣତନ୍ତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ

(4) ଗଣତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ

129. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ କ'ଣ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ?

(1) ସମାନ ସୁବିଧା ପାଇଁ

(2) ସମାନ ହୋଇ

(3) ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇ

(4) ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା ପାଇଁ

130. ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ସଂସାର ଚଳାଇବା ପାଇଁ କ'ଣ ପାଇବା ଦରକାର ?

(1) ଗୋଟିଏ କୁଡ଼ିଆରେ ଶୋଇବା

(2) ରାଜନୈତିକ ଓ ଆର୍ଥନୀତିକ ସମାନତା

(3) ଯଥେଷ୍ଟ ଆୟ

(4) ଦି'ଓଳି ଗଣ୍ଡେ ଖାଇବା

131. ସମାଜରେ ଆର୍ଥନୀତିକ ତାରତମ୍ୟ ପ୍ରବଳ ହେଲେ କ'ଣ ହୁଏ ?

(1) ସ୍ୱାଧୀନତା ବୁଝି ହୁଏ ନାହିଁ

(2) ଆର୍ଥନୀତିକ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମ୍ଭବ ହୁଏ ନାହିଁ

(3) ରାଜନୀତିକ ସମାନତା ସମ୍ଭବ ହୁଏ ନାହିଁ

(4) ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ କ୍ଷମତା ରହେ ନାହିଁ

132. ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କ'ଣ ?

(1) ସମତା ଆଣିବା

(2) ସମସ୍ତଙ୍କ ଆୟ ସମାନ କରିବା

(3) ଆପୋଷରେ ମିଳାମିଶା କରିବା

(4) ସହଯୋଗ ଓ ସହୃଦୟତା

133. ଦୌଡ଼ ପ୍ରତି ଯୋଗିତାର ମୂଲ୍ୟ କିଛି ରହେ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

(1) ରେଫରି ଦୌଡ଼ର ସ୍ଥାନ ନିରୂପିତ ନକଲେ

(2) ଦୌଡ଼ିବା ପାଇଁ ରେଫରି ନଥିଲେ

(3) ୧୦୦ ଗଜରୁ ରେସ୍ ସ୍ଥାନ କମ୍ ହେଲେ

(4) ଦୌଡ଼ିବା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ନକଲେ

134. ଶିଳ୍ପ ଓ ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ'ଣ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ?

(1) ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା

(2) ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ କ୍ଷମତା

(3) ଆର୍ଥନୀତିକ ସ୍ୱାଧୀନତା

(4) ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ କିଛି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ

135. ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?

(1) ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ

(2) ଶ୍ରମିକ ସହଯୋଗ

(3) ଆର୍ଥନୀତିକ ସମାନତା

(4) ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଦକ୍ଷତା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ନିର୍ବାଚନ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

136. 'ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ନ କରିବା ମନୋଭାବ' (Never Give up Attitude) କୁ ସଞ୍ଚାରିତ କରିଥାଏ, ଏହା ଏକ ଯଥାର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ

(1) କାଗଜତିଆରି ଉଡ଼ାଜାହାଜକୁ ବଦଳାଇ ପୁଣି ପରୀକ୍ଷାକରିଥାଏ, ଦୂରକୁ ଯିବାର ଉପାୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସହିତ ଅନୁଭୂତିକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିଥାଏ

(2) ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ମୁଖିନ ହେଉଥିବା କଷ୍ଟନର ଅନୁଭୂତିର ରେଖାଚିତ୍ର ଦଳବଦ୍ଧ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଏ

(3) ଇଂରାଜୀ ପିରିଅଡ଼ରେ ଅଧକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଇ ବାହାରକୁ ଯାଇ ଖେଳିଥାଏ

(4) ଅଭିଭାବକ-ଶିକ୍ଷକ ସାକ୍ଷାତବେଳେ ଦୁଇଟି ଲୋକପ୍ରିୟଗୀତ ଗାଇଏ ସହିତ କେତେକ କାରୁକଳର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାନ୍ତି

137. ଭାଷା ଆହରଣ

(1) ଶବ୍ଦ ମୁଖସ୍ଥ ସହିତ ବ୍ୟାକରଣବୋଧଶକ୍ତି ଓ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିଶ୍ଳେଷଣର ଅପେକ୍ଷାରଖେ

(2) ମାନବ ମସ୍ତିଷ୍କର ସହଜାତ ଧାରଣାକ୍ଷମତା ଯୋଗୁ ଜନ୍ମସିଦ୍ଧ ଭାଷା କିମ୍ବା ଦ୍ୱିତୀୟଭାଷା ଆହରଣଧାରାର ଅପେକ୍ଷାରଖେ

(3) ପରିବେଶ ଅନୁସରଣର ଏହା ଏକ କୌଶଳ ଯେଉଁଥିରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜର ଜନ୍ମଗତ ଭାଷା ଆହରଣ କରିଥାନ୍ତି

(4) କଣ୍ଠସ୍ଥକରଣର ଅପେକ୍ଷା ରଖେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଶବ୍ଦାବଳୀ ବ୍ୟବହାର କରେ

138. ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଶିକ୍ଷାକୁ ଭଲଭାବେ ଆୟତ୍ତ କରାଯାଇପାରେ

(1) ଗଳ୍ପ/ପାଠ୍ୟରେ ଚରିତ୍ର ଓ ଘଟଣା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ

(2) କେତେ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକ ମୌଖିକ ସାକ୍ଷାତକାର ଦ୍ୱାରା

(3) ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ୫୦ ଶବ୍ଦ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ବହି ଲେଖିବା/ପାଠ୍ୟାଲୋଚନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଦ୍ୱାରା

(4) ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ କଥିତ କୁଇଜ ମାଧ୍ୟମରେ

139. ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନର ଅପେକ୍ଷା ରଖିଥାଏ

(1) ପାଠ୍ୟନିର୍ବାଚନ/ପଠନ ଅନୁଭୂତି, ଆବଶ୍ୟକତା ଆକଳନ, ଅଭିପ୍ରାୟ ସ୍ଥିରୀକରଣ, ମୂଲ୍ୟାୟନ

(2) ଆବଶ୍ୟକତା ବିଶ୍ଳେଷଣ, ଅଭିପ୍ରାୟ ସ୍ଥିରୀକରଣ, ପାଠ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ/ପଠନ ଅନୁଭୂତି/ଆକଳନ

(3) ଅଭିପ୍ରାୟ ସ୍ଥିରୀକରଣ, ଆବଶ୍ୟକତା ଆକଳନ, ମୂଲ୍ୟାୟନ, ପାଠ୍ୟନିର୍ବାଚନ / ପଠନ ଅନୁଭୂତି

(4) ଅଭିପ୍ରାୟର ସ୍ଥିରୀକରଣ, ଆବଶ୍ୟକତା ଆକଳନ, ପାଠ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ/ପଠନଅନୁଭୂତି, ମୂଲ୍ୟାୟନ

140. ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପରୋକ୍ଷ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଏକ ମାଧ୍ୟମ

(1) ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସନ୍ଧିସମୂହ, ବିଷୟ ଅଧ୍ୟୟନ

(2) ବୋଡ଼ ପ୍ରଦର୍ଶନ, ଫିଲ୍ମ ଅଂଶବିଶେଷ

(3) କ୍ଷେତ୍ରାଧ୍ୟୟନ, ଅନୁଧ୍ୟାନ

(4) ବାସ୍ତବ ବିଷୟ ଏବଂ ପ୍ରରୂପ

141. 'କଂପ୍ୟୁଟର ସମନ୍ୱିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ' (CAI) ରେ, ନକଲକରଣ ବିଧି (simulation mode) ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ

(1) ପ୍ରଶ୍ନ ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ସହିତ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟ ପାଇ ପାରିଥାଏ

(2) ବିବିଧ ଅନୁଶୀଳନୀକୁ ବାରମ୍ବାର ଅଭ୍ୟାସ କରିଥାଏ

(3) ତ୍ରୁଟି ଏବଂ ସୁଧାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିବିଧ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିଥାଏ

(4) ବାସ୍ତବ ଜୀବନଧାରା ଓ ପରିଦୃଶ୍ୟମାନ ବସ୍ତୁ ସଂପର୍କରେ ଅନୁଭୂତି ସଂଗ୍ରହକରେ

142. ଏକ 'ଶ୍ରବଣ ଉତ୍ତେଜକ' ଯାହା

(1) ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଭଳି ତଥ୍ୟନିଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପରିଚିତ କରାଇଥାଏ

(2) ପୁନରାବଲୋକନ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ଭାଷ୍ୟ ଶୁଣାଇଥାଏ

(3) ଶୁଣିବା ଶେଷ କରିବା ସହିତ ଏକ ବିଷୟ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀକୁ ସକ୍ଷମ କରାଇଥାଏ

(4) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୋଷ୍ଠୀଭୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରବଣ ପରେ ଯାହା ଆହରଣ କରିଥିଲେ ତାକୁ ପୁଣି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବେ

143. ବାକ୍ ଆକଳନ ସମୟରେ 'ପରସ୍ପର ଭାବରଆଦାନ ପ୍ରଦାନଜନିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ'ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ –

(1) ଗୋଟିଏ ଅନୁଚିନ୍ତାର ବର୍ଣ୍ଣନ କରିବା କିମ୍ବା ଅନୌପଚାରିକ ଭାବେ ଏହାକୁ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା

(2) ଅନ୍ୟ ସହିତ ଟେଲିଫୋନ୍‌ରେ କଥାହେବା

(3) ଆକଳକ ସହିତ ଦୁଇବା ତତୋଧିକ ବିଷୟ/ସ୍ଥାନ/ଘଟନାର ତୁଳନା କରିବା

(4) ଅର୍ଥର ବିନିମୟ କରିବା, ଭିନ୍ନମତପୋଷଣ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେହି ସୁଯୋଗଦେବା

144. ଲେଖାରେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କୌଶଳ ହେଉଛି

(1) ଚିତ୍ରରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଏବଂ ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା

(2) ବିସ୍ତୃତ ତଥ୍ୟଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସାମର୍ଥ୍ୟ

(3) ପଠନ/ଶ୍ରବଣ ସମୟରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା

(4) ନୋଟତିଆରି କରିବା ଏବଂ ନୋଟ ଗ୍ରହଣକରିବା

145. 'ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟିକାରୀ' ବ୍ୟାକରଣ କ୍ରୀଡ଼ା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥାଏ

(1) ପ୍ରଦତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ସହଯୋଗ କରିବା

(2) ଶିକ୍ଷକ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଗଠନକୌଶଳକୁ ଆୟତ୍ତ କରିଥିବେ, ଅର୍ଥ ବିଷୟରେ ନିଜକୁ ସଂପୃକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଅନୁଭବ କରିବା

(3) ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଷୟରେ ପରସ୍ପରର ଭାବ ବିନିମୟ କରିବା ପାଇଁ ଆହୃତ ପଠନ କୌଶଳର ବ୍ୟବହାର କରିବା

(4) ପଠିତ ବିଷୟର ଗଠନକୌଶଳ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ଭାବେ ଚିନ୍ତାକରିବା

146. "ଯଥାର୍ଥ ଗଠନକୌଶଳ" ସଂପର୍କରେ ନମ୍ ଚମ୍ସକିଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି –

(1) ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବ୍ୟାକରଣ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାଷାତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ବୃଦ୍ଧି କରାଇଥାଏ

(2) ବିଶ୍ୱରେ ଇଂରାଜୀ ଯଥାର୍ଥ ସାଧାରଣ ସାହାୟକ ଭାଷା ବୋଲି ଅନେକଙ୍କ ଧାରଣା

(3) ମାନବ ମସ୍ତିଷ୍କର ସହଜାତ ଧାରଣଶକ୍ତି ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ : ଏବଂ ସମସ୍ତଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସର୍ବଜନବୋଧ ବ୍ୟାକରଣ

(4) ନିରନ୍ତର ପଠନ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବ୍ୟାକରଣ ନିୟମର ଅଧ୍ୟୟନ

147. 'ଆରୋହ–ଅବରୋହ ଧାରା' (bottom up model) ବିଶିଷ୍ଟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଯହିଁରେ

(1) ପାଠ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଧିକ ମନୋନିବେଶ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରଣଯୁକ୍ତ ଜ୍ଞାନକୁ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦିଗରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ

(2) ଜ୍ଞାନାର୍ଜନରଧାରା ଯୋଗ୍ୟତା ପୂର୍ବାଭିମୁଖୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ ହୋଇଥାଏ

(3) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଉପରେ ଅପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଥିବା ଏକ ଯୁଗୋପଯୋଗୀ ଦୂରଶିକ୍ଷା

(4) ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅଧିକ ଆଦୃତ କରିବାପାଇଁ ସଫ୍‌ଟଓ୍ୱେୟାରଜ୍ଞାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା

148. ଏହି ମାନବିକ ଆବେଦନ ବିଶେଷଭାବେ

(1) ନୂତନ ପରିବେଶରେ ଆହୃତ କୌଶଳ, ବିଷୟ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ନିୟମଆଦିର ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ

(2) ନିଜପାଇଁ କୌଶଳ ଚୟନ ଦିଗରେ ଏହା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କରାଇବାର ଏକ ଅନୁଚିନ୍ତା

(3) ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉପସ୍ଥାପନ ସହିତ ବିଷୟ ଅଧ୍ୟୟନ ପ୍ରତି ଅବଗତ କରାଇଥାଏ

(4) ସମସ୍ତ ବିଶେଷତ୍ୱ ସହିତ ଏହ ଶିକ୍ଷା ଶୃଙ୍ଖଳାକୁପୂର୍ଣ୍ଣତା ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ନେଇଥାଏ

149. ଏକ ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣକ୍ଷମ ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷ ଯାହା

(1) ପୃଥକ୍‌ଭାବେ ଅବସ୍ଥାପିତ

(2) ସବୁଶ୍ରେଣୀର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ

(3) ନିୟମିତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସହାୟକ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଦାନକରିଥାଏ

(4) ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ରୁଚିସଂପନ୍ନ

150. ପ୍ରାକ୍–ପଠନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?

(1) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ

(2) ପାଠ୍ୟପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ

(3) ଜ୍ଞାନର୍ଜନର ଅନୁଭୂତିକୁ ଉପଭୋଗ୍ୟ କରିଥାଏ

(4) ନୂତନ ଶବ୍ଦ ଶିଖାଇଥାଏ

SPACE FOR ROUGH WORK

ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଭଲ ଭାବରେ ପାଠ କରନ୍ତୁ :

1. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ 4ଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଗ୍ରହଣୀୟ ଉତ୍ତରକୁ ହିଁ OMR ଉତ୍ତର ଖାତାର ପୃଷ୍ଠା–2 ରେ ବ୍ଲୁ କିମ୍ବା ବ୍ଲାକ୍ ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ୍ ପେନ୍‌ରେ ମାର୍କ କରନ୍ତୁ । ଥରେ ମାର୍କ କଲା ପରେ ଏହାକୁ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବଦଳାଯିବ ନାହିଁ ।
2. ଉତ୍ତରଖାତାକୁ ମୋଡ଼ିମାଡ଼ି ଭାଙ୍ଗ କରାଯିବ ନାହିଁ ଅଥବା କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦାଗ ଅଥବା ଚିହ୍ନ ଲଗାଯିବ ନାହିଁ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜାଗାରେ ରୋଲ୍‌ନମ୍ବର ଲେଖାଯିବ ନାହିଁ ।
3. ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଓ ଉତ୍ତରଖାତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନରେ ରଖାଯିବ । କେବଳ କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ବା କୋଡ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଥବା ବଦଳାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।
4. ଉପସ୍ଥାନ ଖାତାରେ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଗଣ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଓ ଉତ୍ତରଖାତାର କ୍ର.ନଂ ଓ କୋଡ୍ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ଲେଖିବେ ।
5. କେବଳ ପ୍ରବେଶ ପତ୍ର ବ୍ୟତୀତ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଗଣ ପରୀକ୍ଷାକକ୍ଷକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବହି, ଖାତା, କାଗଜ ବା ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଯନ୍ତ୍ରାଦି ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।
6. ପରୀକ୍ଷକ ଚାହିଁବା ମାତ୍ରକେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ପ୍ରବେଶ ପତ୍ର ତା'ଙ୍କୁ ତନଖି ନିମିତ୍ତ ଦେଖାଇବେ ।
7. ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳକ ବା ପରୀକ୍ଷକଙ୍କ ଅନୁମତି ଭିନ୍ନ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ନିଜ ଆସନ ଛାଡ଼ି ଯିବେ ନାହିଁ ।
8. ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଖାତା ହସ୍ତାନ୍ତର ନ କରି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ପରୀକ୍ଷା କକ୍ଷ ଛାଡ଼ି ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଉପସ୍ଥାନ ପତ୍ରରେ ଦୁଇଥର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ଉପସ୍ଥାନ ପତ୍ରରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ନ ଥିବା ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଉତ୍ତର ଖାତା ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅସାଧୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଅଛନ୍ତି, ବୋଲି ଧରିନିଆଯିବ ।
9. କୌଣସି ପ୍ରକାର କାଲ୍‌କୁଲେଟ ବ୍ୟବହାରକୁ ଅନୁମତି ମିଳିବ ନାହିଁ ।
10. ପରୀକ୍ଷା ପରିଗଳନା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସିବିଏସ୍‌ଇର ନିୟମକାନୁନ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରୂପେ ବିବେଚିତ ହେବ । ଅସାଧୁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୋର୍ଡ଼ର ନିୟମାନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।
11. କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଅଥବା ଉତ୍ତରପତ୍ରର କୌଣସି ଅଂଶକୁ ଚିରି ଚାହାର ବା ପୃଥକ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।
12. **ପରୀକ୍ଷା ସରିଲା ପରେ, ଉତ୍ତର ପତ୍ରକୁ ଅବିକଳ ପରୀକ୍ଷାକକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ । ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ କେବଳ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଇ ପାରିବେ ।**

READ CAREFULLY THE FOLLOWING INSTRUCTIONS :

1. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with Blue/Black Ball Point Pen on Side-2 of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
2. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
3. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
4. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet / Answer Sheet in the Attendance Sheet.
5. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
6. Each candidate must show on demand his / her Admission Card to the Invigilator.
7. No candidate, without special permission of the Superintendent or Invigilator, should leave his / her seat.
8. The candidates should not leave the Examination Hall without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet a second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case.
9. Use of Electronic / Manual Calculator is prohibited.
10. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Board with regard to their conduct in the Examination Hall. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Board.
11. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
12. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Room / Hall. *The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.***

SEAL

निम्नलिखित निर्देश ध्यान से पढ़ें :

1. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइन्ट पेन से भरें । एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है ।
2. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ । परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें ।
3. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के संकेत या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी ।
4. परीक्षा पुस्तिका / उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका संकेत व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से हाज़िरी-पत्र में लिखें ।
5. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश कार्ड के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, काग़ज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है ।
6. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-कार्ड दिखाएँ ।
7. अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें ।
8. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं हाज़िरी-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल नहीं छोड़ेंगे । यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार हाज़िरी-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा ।
9. इलेक्ट्रॉनिक / हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है ।
10. परीक्षा-हॉल में आचरण के लिए परीक्षार्थी बोर्ड के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं । अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला बोर्ड के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा ।
11. किसी हालत में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें ।
12. **परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी कक्ष / हॉल छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र कक्ष-निरीक्षक को अवश्य सौंप दें । *परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं ।***